

Комунальний заклад вищої освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради
Факультет реабілітаційної педагогіки та соціальної роботи
Кафедра спеціальної педагогіки та спеціальної психології

БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

Особливості поведінки дітей молодшого шкільного віку із
затримкою психічного розвитку під час навчання

Виконав студент групи СО-4
спеціальності 016 Спеціальна освіта
Шестаков Владислав Денисович
Керівник: Бессараб А.О.
Рецензент: Майборода І.К.
Нормоконтроль ___ Юлія КЛОЧКОВА

Запоріжжя
2021 р.

РЕФЕРАТ

Бакалаврська робота: 40 сторінок, 38 джерел.

Об'єкт дослідження: поведінка дітей молодшого шкільного віку із затримкою психічного розвитку під час навчання.

Мета дослідження: виявити особливості поведінки дітей молодшого шкільного віку із затримкою психічного розвитку під час навчання.

Методи дослідження: описовий, порівняльний.

Останнім часом збільшується кількість дітей з вадами інтелекту. Крім того, спеціальні дані психології показують, що на сьогодні однією з найпоширеніших форм психічних відхилень у ранньому онтогенезі є інтелектуальна інвалідність. І цей факт зумовлює все більшу увагу дослідників до цієї проблеми.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю забезпеченні найбільш продуктивної освіти та виховання для дітей із ЗПР. Для цього необхідно виявити та охарактеризувати основні особливості дітей молодшого шкільного віку із ЗПР. На цій основі створена модель та програма для формування власної уваги юніорів з СЛР, які, на наш погляд, повинні сприяти підвищенню продуктивності навчання та навчання.

ПОРУШЕННЯ РОЗВИТКУ, ПОРУШЕННЯ ПОВЕДІНКИ, ВІК МОЛОДШОЇ ШКОЛИ, КОРЕКЦІЙНА РОБОТА.

ВСТУП

Актуальність дослідження. Одним з актуальних напрямків у психолого-педагогічних дослідженнях у даний час є вивчення уваги у молодших школярів з обмеженими можливостями здоров'я. Саме увага є одним із важливих показників за оцінкою психічного розвитку у дітей молодшого шкільного віку при вступі в школу, і особливо у дітей із затримкою психічного розвитку (далі - ЗПР).

Увага - це психологічне явище, донині серед професіоналів єдиної думки щодо психології немає. З одного боку в психолого-навчальній літературі учені займається питанням вивчення уваги як самостійного психічного явища. Але деякі письменники стверджують, що увагу не можна розглядати як самостійне явище, яким воно є в тій чи іншій мірі будь-який інший психічний процес. Інші захищають навпаки індивідуальність уваги як психічний процес.

У сучасному суспільстві багато авторів мають певні незгоди. Деякі вірять, що є увага - когнітивний психічний процес. Інші асоціюють увагу з волею і дією людини, спираючись на те, що жодна діяльність, включаючи пізнавальну, неможлива без уваги, і сама увага передбачає прояв певних зусиль волі.

Ученими відмічено, що увага впливає на підвищення ефективності багатьох пізнавальних процесів, таких як відтворення, пам'ять та мислення. Тому успішність в засвоєнні початкової шкільної освітньої програми залежить від того, наскільки уважні школярі з ЗПР.

Увага як психологічне явище досліджується багатьма ученими, як-от: В.В. Богословским, Л.С. Виготським, П.Я. Гальпериним, А.А. Люблинскою, К.К. Платоновим і др.

У психолого-педагогічній літературі існують різні інтерпретації цього поняття. П.А. Рудик вважає, що стійкість уваги визначається в основному

попередженням вироблених у процесах практики динамічних стереотипів. Саме вони дозволяють виконувати легко визначені дії.

В останній час збільшується число дітей із затримкою психічного розвитку. Більше того, дані спеціальної психології свідчать, що одну з найбільш поширених форм аномалій психіки в ранній онтогенезі в даний час є саме затримка психічного розвитку. А цей факт об'єднує підвищену увагу дослідників до цієї проблеми.

Актуальність досліджень в тому, щоб максимально продуктивно забезпечити навчання та виховання дітей з ЗПР, а для цього необхідно: виділити основні особливості молодших школярів з ЗПР, охарактеризувати їх. На базі цього розроблена модель і програма формування формувань власної уваги молодших з ЗПР, що, за нашим відгуком, треба допомогти збільшити продуктивність навчання та виховання.

Мета дослідження – виявити особливості поведінки дітей молодшого шкільного віку із затримкою психічного розвитку під час навчання.

Об'єкт дослідження: поведінка дітей молодшого шкільного віку із затримкою психічного розвитку під час навчання.

Предмет дослідження – особливості поведінки дітей молодшого шкільного віку із затримкою психічного розвитку під час навчання.

Завдання дослідження:

1) на основі аналізу джерел дати психолого-педагогічну характеристику уваги дітей молодшого шкільного віку із ЗПР;

2) розкрити особливості засвоєння дітьми із ЗПР навчального матеріалу;

3) провести діагностування дітей із ЗПР молодшого шкільного віку з погляду їх поведінки під час навчання;

4) розробити рекомендації щодо корекційної роботи над поведінкою дітей із ЗПР молодшого шкільного віку під час навчання.

Методи дослідження представлені наступними групами:

– теоретичні: аналіз, синтез, узагальнення – під час опрацювання психологічної та педагогічної літератури з досліджуваної проблеми;

– емпіричні: тестування за такими методиками: Проба Бурдона (визначення концентрації, стабільності, перемикання уваги), метод «кільця Е. Ландольта» (визначення обсягу, продуктивності та стійкості уваги), метод вивчення рівня уваги (П. Я. Гальперін, С. Л. Кабилицька).

Структура роботи. Дипломна робота складається зі вступу, двох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел.

ВИСНОВКИ

На підставі вищевикладених матеріалів теоретичного аналізу по визначенню понять і проблем уваги молодших школярів з ЗПР, можна зробити наступні висновки.

Увага - це виборча спрямованість на той чи інший об'єкт і зосередженість на ньому, заглибленість в спрямовану на об'єкт пізнавальну діяльність. Основним видом уваги виступає мимовільне увагу, що виникають без будь-якого наміри і зусиль. Основними властивостями уваги виявлені: обсяг, переключення, розподіл, концентрація і стійкість уваги.

При аналізі психологічних особливостей уваги молодших школярів з ЗПР, вдалося встановити, що практично всі автори схожі на думці, що ЗПР - це порушення нормального темпу психічного розвитку, відставання його від прийнятих психологічних норм для певного віку. Виділено основні особливості уваги дітей із затримкою психічного розвитку: нестійкість уваги, знижена концентрація, зниження обсягу уваги, знижена вибірковість уваги, знижене розподіл уваги, підвищена відволікання.

У молодших класах увагу займає особливе місце в успішному оволодінні і освоєнні шкільних програм, а його корекція буде благотворно впливати на успішність учнів. Спираючись на ці дані, ми склали модель формування властивостей уваги молодших школярів з ЗПР.

Для корекції властивостей уваги була розроблена психолого програма корекції властивостей уваги для молодших школярів із затримкою психічного розвитку. після проведення комплексу занять, була проведена повторна діагностика, за результатом якої кілька дітей підвищили свій рівень розвитку властивостей уваги. Так само, за отриманими даними: за результатами констатуючого і формуючого експериментів, була проведена математична обробка результатів за критерієм Т. Вілкоксона.

Підсумком даної обробки стало підтвердження гіпотези, яка була вказана на початку нашого дослідження: рівень розвитку властивостей уваги молодших школярів із затримкою психічного розвитку змінитися при проведенні психолого-педагогічної корекції. Мета дослідження досягнута, завдання вирішені і гіпотеза доведена.